

Prezydent Miasta Kołobrzeg

78-100 Kołobrzeg
ul. Ratuszowa 13
tel.: 94 35 51 510
fax: 94 35 23 769
e-mail: prezydent@post.pl
www.kolobrzeg.pl

Kołobrzeg, dnia 09 października 2019r.

Gmina Miasto Kołobrzeg
ul. Ratuszowa 13
78-100 Kołobrzeg

MKZ. 4125.3.25.2019.I
Nr rej. A-85

W nawiązaniu do pisma z dnia 27 lutego 2019r. (data wpływu-2019-03-01), znak: K-IO.7021.6.7.2019.II o wydanie zaleceń konserwatorskich dla zabytku nieruchomego - Placu im. płk. Anatola Przybylskiego położonego pomiędzy ul. Ratuszową, Aleją Św. Jana Pawła II, ul. Katedralną a ul. Dubois w Kołobrzegu (dz. nr 198, obr. 12) w zakresie możliwości wymiany niższej szaty roślinnej (skupiny krzewów, założenie nowych trawników) oraz zamontowania systemu automatycznego nawadniania roślin działając na podstawie art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 2067 z późn. zmianami) oraz §1 pkt 4 Porozumienia z dnia 27 września 2013 r. w sprawie powierzenia prowadzenia spraw oraz wydawania decyzji administracyjnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami Gminie Miasto Kołobrzeg zawartego między Wojewodą Zachodniopomorskim a Gminą Miasto Kołobrzeg (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2013 r. poz. 3138) wydaję

ZALECENIA KONSERWATORSKIE

**dla części działki nr 198, obr. 2 zlokalizowanej na terenie
zabytkowego skweru miejskiego - plac płk. Anatola Przybylskiego w Kołobrzegu
wpisanego do rejestru zabytków woj. zachodniopomorskiego
pod nr rej. A-85 decyzją z dnia 29 listopada 2001r.**

Skwer miejski - Plac płk. Anatola Przybylskiego (pierwotnie *Wendenplatz- Plac Słowiański*) powstał ok. 1900r. Początkowo plac stanowił miejsce dla jarmarków i parad wojskowych. Po I wojnie światowej plac zagospodarowano na skwer miejski (ok. 1920r.). Zachował się pierwotny układ kompozycyjno- przestrzenny, skład gatunkowy i cenny drzewostan. Skwer założony jest na rzucie prostokąta ze sfazowanymi narożnikami w kwartale ulic Jana Pawła II, Ratuszowej, Dubois i Katedralnej. Układ komunikacyjny oparty jest na dwóch diagonalnych alejkach tworzący układ zbliżony do litery X. W miejscu przecięcia się dróg znajduje się centralny plac na rzucie zbliżonym do owalu wyznaczony grabowym żywopłotem i zaakcentowany nasadzeniami lip szerokolistnych i dębów szypułkowych odm. piramidalnej oraz cisów pospolitych. W części południowej skweru od strony ul. Dubois zlokalizowana jest Baszta Prochowa, stanowiąca relikw średniowiecznych fortyfikacji miejskich, wpisana do rejestru zabytków woj. zachodniopomorskiego pod nr rej. 97 decyzja z dnia 10.08.1956r. Część działki nr 198 w obr. 2 m. Kołobrzeg od strony ul. Dubois znajduje się na obszarze wpisanym do rejestru zabytków woj. zachodniopomorskiego pod nr A-1366 decyzją z dnia 21 lipca 1953r. jako śródmieście Kołobrzegu „chroniony średniowieczny układ urbanistyczny”.

W celu ochrony wartości zabytkowych skweru miejskiego - Placu płk. Anatola Przybylskiego należy uwzględnić następujące wytyczne odnoszące się w szczególności do korzystania z zabytku, a także określające sposób jego zabezpieczenia i sposób wykonania prac oraz zakres dopuszczalnych zmian:

1. Funkcja skweru winna zachować swoją pierwotną formę – rekreacyjno-ozdobną;
2. Bezwzględnej ochrony wymaga stary, zachowany drzewostan oraz elementy kompozycji przestrzennej w obrębie założenia (relikty alei, szpalerów, wnętrz etc.);
3. Uzupełnienia wymagają charakterystyczne elementy kompozycyjne skweru, zachowane niekompletnie lub zamierające;
4. Projektowane uzupełnienia powinny nawiązywać do zachowanego na gruncie składu gatunkowego lub do rozwiązań stosowanych na początku XX w., przy założeniu wykorzystania cennych gatunków parkowych;
5. Gospodarka roślinnością w szczególności drzewostanem powinna opierać się na aktualnej i szczegółowej inwentaryzacji dendrologicznej skweru, sporządzonej według ogólnie obowiązujących zasad;
6. Podstawowym działaniem w obrębie założenia powinna być systematyczna pielęgnacja, polegająca na usuwaniu suchych gałęzi, konarów, złamań, także niezbędnym leczeniu ran oraz wzmocnieniu drzew, ochronie przed chorobami i szkodnikami, usuwaniu suchych drzew i krzewów, także powalonych i złamanych,
7. Należy przewidzieć konieczność usunięcia egzemplarzy zakłócających kompozycję, będących efektem „żywołowych” nieprzemysłanych nasadzeń, które w niekorzystny sposób wpływają na dobór gatunkowy;
8. Nowoprojektowane elementy infrastruktury powinny mieć formę neutralną i nie zakłócać formy kompozycyjnej skweru.

Biorąc powyższe pod uwagę zaleca się:

1. Wykonanie kompleksowego projektu zieleni dla części działki nr 198 w obr. 2 m. Kołobrzeg znajdującej się poza terenem chronionym średniowiecznym układem urbanistycznym z uwagi na trwające procedury związane z uregulowaniem kwestii prawnych przejęcia budynku Baszty Lontowej zlokalizowanej na dz. nr 199/4, obr. 12 miasto Kołobrzeg przy ul. Dubois wpisanego do rejestru zabytków woj. zachodniopomorskiego pod nr 97 decyzją z dnia 10 sierpnia 1956r. oraz planowane melioracyjne i budowlano-konserwatorskie;
2. Projekt szaty roślinnej powinien zawierać: ogólną charakterystykę terenu i warunków siedliskowych (warunki gruntowo-wodne, rodzaj gleby, rzeźba terenu, nasłonecznienie), opis istniejących zadrzewień i zakrzewień, ze wskazaniem zakrzewień do pozostawiania i likwidacji, projektowane układy zieleni niskiej (z uzasadnieniem kompozycji szaty roślinnej) powinny zawierać wykazy projektowanych elementów szaty roślinnej tj. oprócz gatunku i odmiany, ilości, gęstości sadzenia, powinny definiować parametry materiału przewidzianego do posadzenia oraz określać warunki i wymagania w zakresie ich utrzymania;
9. Sugeruje się wykonanie systemu nawadniającego odpowiedniego do instalowania w miejscach publicznych (parki, skwery, pasy zieleni), którego parametry techniczne poszczególnych elementów będą charakteryzowały się dużą wytrzymałością i możliwością zamaskowania w celu zabezpieczenia przed wandalami czy przypadkowym uszkodzeniem oraz nie zakłócały formy kompozycyjnej skweru;
10. Sugeruje się aby działkę podzielić na strefy – trawnik, rabaty z niskimi roślinami oraz część porośniętą drzewami i krzewami. Do trawnika najlepiej zaplanować zraszacze wynurzalne, które umieszczane tuż pod ziemią i kiedy nie pracują, są prawie niewidoczne jak również nie przeszkadzają przy koszeniu.
11. Projektując system nawadniania skweru należy zwrócić szczególną uwagę żeby w każdej strefie skweru znalazły się urządzenia tylko jednego rodzaju (zraszacze ruchome, czyli turbinowe, mikrozraszacze, linie kroplujące), podlewające rośliny o takich samych wymaganiach, ponieważ nie różnią się one wydatkiem wody i koniecznym czasem pracy.

Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 2067 z późn. zmianami) prace przy zabytku wpisanym do rejestru wymagają każdorazowo uzyskania pozwolenia właściwego konserwatora zabytków. Wymagania jakim powinien odpowiadać wniosek i pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, architektonicznych i archeologicznych, a także innych działań, o których mowa w art. 36 ust. 1, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. z 2018 poz.1609).

Z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Anna Mleczkowska
Prezydent Miasta Kołobrzeg

Otrzymują:

1. Gmina Miasto Kołobrzeg
Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami
2. a/a

Do wiadomości:

1. ZWKZ w Szczecinie na adres:
Delegatura w Koszalinie WUOZ w Szczecinie
ul. Zwycięstwa 125, 75-602 Koszalin

Opracował: Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków, inspektor Jolanta Hrynio, tel.: + 48 094 3551 638, e-mail: j.hrynio@um.kolobrzeg.pl